

اخلاق و تربیت اخلاقی از منظر رویکرد دل مشغولی^۲: جایگزینی برای رویکرد کولبرگی

چکیده

در این مقاله سعی شده است ضمن بررسی و مرور دیدگاه کولبرگی^۳، زمینه لازم برای معرفی رویکرد اخلاقی دل مشغولی^۴ که یکی از پرطرفدارترین رویکردهای معاصر در مورد اخلاق و تربیت اخلاقی است، فراهم شود. بر این اساس، پس از معرفی مکتب تکلیف گرایی^۵، که زیربنای فلسفی دیدگاه کولبرگ^۶ محسوب می شود، و پس از مروری بر مکتب عاطفه گرایی^۷ که زیربنای فلسفی دیدگاه دل مشغولی به شمار می رود، رویکرد دل مشغولی در اخلاق به اجمال معرفی شده است و در ادامه با استفاده از دیدگاههای بزرگترین مدافعان کنونی اخلاق دل مشغولی، این رویکرد معاصر توصیف شده است. مقایسه رویکرد کولبرگی و رویکرد دل مشغولی و نیز رویکردهای مردانه و زنانه در اخلاق، به دنبال این بخش، آمده است. در انتها چهار مؤلفه مهم تربیت اخلاقی از منظر رویکرد دل مشغولی (یعنی سرمشق دهی، گفتگو، تکلیف و تایید) مورد اشاره واقع شده اند.

واژه های کلیدی: تکلیف گرایی، عاطفه گرایی، فمینیسم، طبیعت گرایی عمل گرا، کولبرگ، گیلیگان، نادینگز، دل مشغولی

مقدمه

آشنایی با رویکردها و نظریه های جدید در علم و فلسفه، همواره جذابیت ویژه ای داشته است.

۱- استادیار دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه فردوسی

۲- اصطلاح «دل مشغولی» به دلیل جامعیت، معادل Care گرفته شده است ولی معادلهای دیگری نیز برای اصطلاح Care می توان پیشنهاد نمود که از بعضی جهات شاید مناسبتر به نظر برسند، نظیر: «مراقبت»، «مسئولیت»، «غمخواری» یا «مبادلات».

3) Kohlbergian

4) Care Approach

5) Deontological Ethics

6) Lawrence Kohlberg

7) Emotivism

فهرست مندرجات

صفحه	نویسنده	عنوان
۵	دکتر ابوالفضل غفاری	- اخلاق و تربیت اخلاقی از منظر رویکرد دل مشغولی: جایگزینی برای رویکرد کولبرگی
۲۹	دکتر مهدی سبحانی نژاد، غلامعلی یوسلیانی	- بررسی ارتباط عمودی محتوای کتابهای درسی جدیدالتألیف حرفه و فن دوره راهنمایی (سال تحصیلی ۸۱-۸۲)
۵۵	برزو امیری، دکتر بهرامعلی قنبری، دکتر حمیدرضا آقامحمدیان	- مقایسه اثربخشی شیوه گروه درمانی شناختی- رفتاری، آموزش مهارت‌های مطالعه و روش تلفیقی بر کاهش اضطراب امتحان
۷۳	دکتر نعمت الله موسی پور، فرزانه بهزادپور	- ارزشیابی برنامه درسی آزمایشهای درس فیزیک دوره متوسطه شهر کرمان
۹۳	مجتبی بذرافشان مقدم، نسرین نورشاهی، هادی پورشافعی	- نگرش رؤسای دانشگاهها به برنامه ریزی دانشگاهی
۱۲۵	دکتر علی ذکاوتی قراگوزلو	- عوامل مشارکت از نظر معلمان و دبیران مدارس راهنمایی و متوسطه شهر تهران
۱۴۳	دکتر سیدمهدی سجادی	- چالشهای تربیت مدنی در نظام آموزشی و پرورش جمهوری اسلامی ایران
۱۶۱	اعظم نقوی، دکتر مریم فاتحی زاده، دکتر محمدرضا عابدی	- مقایسه ویژگیهای رفتاری دانش آموزان آزار دیده و عادی شهر اصفهان
۱۸۱	جعفر طالبیان شریف، کلثوم قصبه ای	- اثرات اضطراب مادران در اختلال رفتاری کودکان: ناخن جویدن - چکیده مقالات به زبان انگلیسی

تی، روان شناسی و کتابداری
شده باشد منتشر می کند:
ق ارائه می کنند.
نقد و بررسی قرار می دهند.
روانی فرد و جامعه و تبادل

می، محل اشتغال، نشانی
شده شود.

س ارائه شوند.
عیط Word تایپ شده

طالب در داخل پراتز نام
: (۹۱).

نحه های ابتدا و انتهای

ت انطباق با معیارهای
راهد شد.

مطالعات تربیتی وروانشناسی

مجله علمی - پژوهشی

دانشگاه گیلان
دانشکده علوم تربیتی
وروانشناسی

انجمن ایرانی تعلیم و تربیت

دوره ششم شماره دوم سال ۸۴